

Tomelilla kyrka

55.5413, 13.9546

I början av 1900-talet när orten Tomelilla tillhörde Tryde församling ansåg man sig behöva ett gravkapell inne i Tomelilla. och det var också som ett sådant som Tomelilla kyrka ursprungligen byggdes 1908.

Som arkitekt anlätades Alfred Arwidius, som samtidigt var ledamot av stadsfullmäktige i Malmö. Arwidius var bland annat inspirerad av jugendstilen och modern amerikansk arkitektur, och bland hans mest egenartade verk finns det så kallade Valhallapalatset vid Gustaf Adolfs torg i Malmö. Bland de övriga kyrkor han ritat finns Korsbackakyrkan i Kävlinge och Arlövs kyrka.

Vanligen är kyrkor av tradition orienterade med koret i öster, men här fick istället byggnaden en nord-sydlig orientering, med koret i söder.

När Tomelilla blev en egen församling 1926 byggdes kapellet delvis om och förvandlades till församlingskyrka.

1958 renoverades kyrkan under ledning av

domkyrkoarkitekt Eiler Graebe. Men de största förändringarna av kyrkans interiör skedde i samband med en renovering under första halvan av 1970-talet under ledning av arkitekt Torsten Leon-Nilson. Då försåg fönsteröppningarna i koret och ett par fönster i långhuset med glasmålningar komponerade av konstnären Martin Sjöblom från Skepparp. Glasmålningarna visar scener hämtade från Jesus liv. I östra fönstret ser vi utdelandet av de fem kornbröden och de två fiskarna samt Jesu födelse med Maria hållande Jesubarnet. I det västra fönstret föreställer glasmålningarna Kristi nedtagning från korset samt Bergspredikan.

På blockaltaret från 1973, ritad Torsten Leon Nilson står ett kraftigt kors i glas, som liksom de massiva ljusstakarna på altaret är tillverkade vid Lindshammars glasbruk i Småland.

Arkitekt Torsten Leon-Nilsson har även ritat den breda tavelramen till altartavlan som är målad av Malmö-konstnären Henning Malmström, föreställande Jesus i Getsemane.

Torsten Leon-Nilsson har likaså formgivit dopfunten av Höörsandsten, som sedan tillverkades av

stenhuggarmästaren Eric Johansson i Dalby. En graverad plåt berättar också att dopfunten är en "gåva av kyrkvärden Erik Eriksson och hans hustru Anna-Maj 1974".

I dopfunten ligger ett dopfat av silver, formgivet av arkitekt Einar Lundberg och tillverkat av M. Lysell i Trelleborg.

I en nisch på vänster sida om koret finns en madonnaskulptur, eller snarare en dopängel med ett barn i magen, skapad av konstnär Bertil Arkrans. Han har även skapat tavlan som visar skapelseberättelsen till höger om koret, en tavla som har namnet Morgongåva.

Orgeln med 11 stämmor tillverkad av Fredriksborgs orgelbyggeri, Hilleröd i Danmark.

Kyrkklockan av malm är gjuten 1928 av M & E Olssons klockgjuteri i Ystad.

Källor:

Webb: Tomelillabygdens församling.

Webb: Riksantikvarieämbetets bebyggelseregister.

Pdf: "Tomelilla kyrka - underhållsplan". Ponnert

Arkitekter AB 2005. (Genom Katarina Lundberg,
Tomellillabygdens församling.)

Pdf: "Tomelilla kyrka - Kulturhistorisk karaktäristik
och bedömning". Lunds stift Kerstin Börjesson 2016.
Muntlig information från konstnär Bertil Arkrans.